

MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA IX. OSZTÁLY
A Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság (SJTB)
Jövőkutatói Tudományos Albizottsága (JTAB)

Ügyrendje

Bevezetés

A Jövőkutatói Tudományos Albizottság (JTAB), mint az MTA IX. osztályához tartozó Statisztikai és Jövőkutatói Tudományos Bizottság (SJTB) albizottsága, működési keretének alapját a IX. osztály ügyrendje és az SJTB működési szabályai jelentik. Ehhez kiegészítésül ez az ügyrend a JTAB működésének kereteit határozza meg.

1. A JTAB jogállása, feladata, kapcsolatai

A JTAB, az MTA Jövőkutatói Bizottság (JKB) jogutódja 2012-től. A JTAB tanácskozó, tanácsadó, konzultatív, nem döntéshozó testület. Feladata a jövőkutató legáltalánosabb tudományos kérdéseinek megvitatása; az, hogy figyelemmel kíséresse a jövőkutató területén jelentkező irányzatokat, jelenségeket, állást foglaljon a jövőkutatót érintő tudományos kérdésekben. Feladata az is, hogy elősegítse a jövőkutató népszerűsítését, folyamatosan nyomon kövesse a jövőkutató módszertan és gyakorlat változásait. Segítse elő a korszerű jövőkutató módszerek hazai elterjedését, és hívja fel a szakmai közvélemény figyelmét a kialakult helyes gyakorlatokra. Figyelemmel kíséri a szakmai utánpótlás helyzetét (PhD, habilitáció, nagydoktori cím) és tudományszervezési tevékenységet folytat. Kapcsolatait illetően a JTAB az SJTB alárendeltségében működik; szervezetét, működését, munkaprogramját azzal összhangban, annak jóváhagyásával alakítja ki. Szoros együttműködésre törekszik más tudományos bizottságokkal és albizottságokkal, amennyiben közös témák ezt megkövetelik. Együttműködésre törekszik a jövőkutató professzionális valamint társadalmi szervezeteivel.

2. A JTAB tagsága

A JTAB nyitott szervezet: mindenkit tagjai sorába fogad, aki eddigi tevékenységével a szakmai közvélemény által is elismerten bizonyította, hogy tett, és vállalja, hogy a jövőben is tenni kíván a jövőkutató tudomány és gyakorlat érdekében. A tagságnak külső adminisztratív korlátozó feltétele nincs.

Aki az SJTB – jövőkutatóval foglalkozó – választott tagja, automatikusan tagja a JTAB-nak is. Azokat, akik a jövőkutató területén is működtek, de más MTA-bizottsághoz tartozó köztestületi tagok, a JTAB vezetősége felkérheti, hogy vállalják a JTAB tagságát és az azzal járó munkát. Ha a bizottság többségi szavazással megszavazza a tagságukat, és nyilatkoznak, hogy elfogadják a tagságot, taggá válnak. Azok, akik korábban a JKB tagjai voltak és vállalják az albizottságban való munkát, szintén tagjai lehetnek a JTAB-nek. Ezen túlmenően a JTAB tagja lehet az, akit egy jelenlegi JTAB-tag ajánl, és a JTAB a csatlakozását megszavazza.

Mivel a JTAB-tagság választással szerezhető, az MTA-köztestületi tagok, automatikusan nem tagjai a JTAB-nak. Ajánlás alapján, jövőkutatás iránt elkötelezett nem köztestületi tag is kérheti felvételét a JTAB-ba. A tagságot kérvényezni kell az albizottságnál. Új tagokra vonatkozóan a JTAB tagjai nyújthatnak be javaslatokat, amire évente két alkalommal (március 31-ig és szeptember 1-jéig) van lehetőség. A javaslat tartalmazza a javaslattevő(k) ajánlását, a tagjelölt önéletrajzát, publikációs listáját, és nyilatkozatát arról, hogy vállalná a tagságot. A JTAB az ezt követő ülésén dönt a javaslatokról. A JTAB titkára ezek alapján mindenkor naprakész nyilvántartást vezet a tagságról. A JTAB tagság vagy egyéni lemondással szüntethető meg, vagy a JTAB munkájától folyamatos egyévi távolmaradás után a JTAB vezetőségének döntése alapján törölhető.

3. A JTAB tisztségviselői

A JTAB munkáját a vezetőség irányítja, amelynek tagjai az elnök, az alelnök és a titkár. A vezetőség választásának, megbízásának időtartamára vonatkozóan a IX. osztály és az SJTB és JTAB ügyrendje az irányadó.

4. A JTAB munkarendje

A JTAB munkája három elemből tevődik össze: általános ülések, az SJTB keretein belül észvétel az MTA MTÜ adott évi programjában, elektronikus kapcsolattartás. A JTAB munkáját munkaprogram és munkaterv alapján végzi.

Általános ülések

A JTAB évente 5-6 általános ülést tart, és emellett a mindenkori igényeknek megfelelően szervez speciális szakmai rendezvényeket. Az általános ülések átfogó, a jövőkutatás egészét érintő kérdéseket tárgyalnak, ezért a JTAB teljes tagságának érdeklődésére tarthatnak számot. Az általános ülések témáit a JTAB éves munkatervben határozza meg. Az általános üléseken a szakmai témák mellett a JTAB szervezeti kérdései, valamint terveivel, munkaprogramjával kapcsolatos kérdések is szerepelhetnek. Az általános ülések szakmai részét a JTAB egy-egy tagja szervezi.

A JTAB rendezvényeit szükség esetén más szervezetekkel közösen is tarthatja on-line formában a virtuális térben vagy jelenléti formában, az MTA irodaházban vagy egyéb helyszínen. Az üléseket a titkár készíti elő (terem, napirend) és az elnök/alelnök vezeti. Valamennyi ülésről minden JTAB és SJTB tag előzetes értesítést, napirendet és – amennyiben előzetesen rendelkezésre áll – írásos anyagot kap. Az ülésekre bármely JTAB-tag javasolhat meghívottakat, akiknek értesítését és meghívását a JTAB tisztségviselői intézik.

MTA Magyar Tudomány Ünnepe (MTÜ) programja

A JTAB az SJTB szervezésében részt vesz az MTA Magyar Tudomány Ünnepe programjaiban.

Elektronikus kapcsolattartás

A JTAB munkájának fontos eleme a rendszeres és intenzív elektronikus kapcsolattartás. Ennek fő formája az e-mailes levelezés. Ezen a csatornán történik alapvetően a JTAB munkájával kapcsolatos kapcsolattartás, így az ülésekkel kapcsolatos szervezési információk és tartalmak megosztása, a tagokkal való kapcsolattartás, véleménykérés, javaslattevés és általában az információk cseréje.

Munkaprogram, munkaterv

A JTAB munkáját 3 éves munkaprogram és éves munkaterv szerint végzi. Ezt a vezetőség készíti, az SJTB vezetősége, valamint a JTAB tagsága megtárgyalja, és a szükséges változtatások után dönt az elfogadásról. A JTAB működése során – jogállásának megfelelően – jellemző módon nincs szavazás. Szavazni csak saját belső ügyekben, illetőleg szakmai állásfoglalások esetén kell. Szavazás az általános üléseken, illetve elektronikus úton is lebonyolítható. Amennyiben valaki egy ülésen nem tud megjelenni, és a helyszínen szavazni, szavazatát az ülés előtt elektronikusan (például e-mail-ben) is leadhatja a JTAB titkárnál. Ekkor a szavazás eredményébe mind a helyszínen, mind az előzetesen leadott szavazatok beszámítanak. Szavazás esetén az egyszerű többség, szavazategyenlőség esetén az elnök szavazata dönt.

5. A JTAB fórumai

A JTAB üléseinek helyét, időpontját, témáját, napirendjét a tagok az elektronikus kapcsolattartás csatornáin keresztül kapják meg. A JTAB valamennyi üléséről emlékeztető készül, amelyet az SJTB és a JTAB tagjai ugyancsak elektronikus formában megkapnak.

6. A JTAB-tagsággal, illetve tagsági jelöléssel járó adatkezelési kérdések

A JTAB működésének biztosítása érdekében a JTAB vezetősége a tagjelöltekről és a tagokról személyes adatokat kezel az alábbiak szerint:

- Minden JTAB-tag tagságának létrejöttével hozzájárul, hogy
 - a JTAB vezetése róla az alábbi információkat kezelje: a tag neve, e-mail-címe, telefonszáma, a JTAB-hoz való csatlakozás dátuma;
 - a JTAB tagjairól naprakész információkat hozzon nyilvánosságra (a tag neve, a JTAB-hoz való csatlakozás dátuma) a honlapján. Az érintett adatok kezeléséért a JTAB titkártitkára felel. A JTAB az érintett adatokat a tag JTAB-tagságának megszűnéséig kezeli.
- A tagjelöltekre vonatkozó ajánlások összegyűjtése során a jelölt hozzájárul, hogy neve, elérhetőségei (e-mail és/vagy telefonszám), valamint a szakmai karrierútjára vonatkozó információk kerülnek összegyűjtésre, amelyeket a JTAB tagsága ismer meg. A jelölés során az adatokat a JTAB titkártitkára kezeli.

Az adatkezelés jogszabályi alapja az Európai Unió Általános Adatvédelmi Rendelete (Európai Parlament és Tanács 2016/679 Rendelete (GDPR) 6. cikk a) pontja, azaz a JTAB-tagok és -tagjelöltek hozzájárulása. Adatkezelési kérdésekkel, valamint az adatkezeléssel összefüggő jogokjogokkal és jogorvoslati lehetőségekkel kapcsolatban a JTAB minden tagja, illetve minden tagjelölt a JTAB titkárához tud fordulni.

7. Nemzetközi kapcsolatok

A JTAB fontosnak tartja a nemzetközi jövőkutatási intézményekkel és programokkal való kapcsolattartást és együttműködést.

- Millennium Project Hungary node,
- WFS
- Római Club

8. Egyéb kérdések

Ha felmerül egyéb, itt nem szabályozott, illetve ezeken a kereteken belül meg nem oldható kérdés, azt a JTAB az SJTB elé terjeszti, annak állásfoglalását, illetve döntését kezdeményezi.

9. Az ügyrend hatálya

Jelen ügyrendet a JTAB 2022. február 11-i ülésén fogadta el. Az ügyrend az elfogadás napjától hatályos.